

Datum 9 februari 2010
Ons kenmerk
Onderwerp Informatieverstrekking inhuur derden

Geacht raadslid,

In de commissie Middelen is door de portefeuillehouder Financiën toegezegd u te informeren over de inzet met betrekking tot de inhuur van derden.

In deze notitie geven wij u een overzicht van de kosten voor inhuur in 2009 en overzicht van de ontwikkeling van de kosten ten opzichte van 2007 en 2008.

De afgelopen jaren hebben organisatie ontwikkelingsdoelstellingen, externe arbeidsmarktomstandigheden en bestuurlijke ambities er toe geleid dat de formatie onder druk is komen te staan. Dat heeft geleid tot een aanzienlijke toename van de inhuur van externe krachten en tot oplopende overschrijdingen in de jaren 2007, 2008 en 2009. Overschrijdingen betekenen dus niet dat ingezette middelen niet zinvol zijn besteed, echter het betekent wel dat er buiten de kaders getreden is zonder de daarbij behorende procedures te volgen. Het betekent ook dat het controle systeem niet afdoende is. Dit betreuren wij en moet verbeterd worden. In deze notitie gaan wij derhalve ook specifiek in op de maatregelen die wij hebben getroffen en gaan treffen.

Huidig beleid en financieel kader

De budgethoudersregeling en de inkoop- en aanbestedingsregels vormen het kader waar binnen de inhuur van derden plaatsvindt. Daarnaast zijn er door Concern Inkoop raamcontracten afgesloten voor de ICT-dienstverlening, financiële dienstverlening, inkoopondersteuning en uitzendkrachten.

De inhuur wordt gerangschikt worden op de categorieën inhuur ter vervanging van ziekte of overbrugging vacature, inhuur voor een tijdelijke klus of een project en uitbesteed werk. Over deze ordening is uw raad geïnformeerd via de brief van 19 november 2003. Deze brief wordt als bijlage meegestuurd.

Conform de notitie d.d. 25 april 2005 bestaat de dekking voor inhuur uit:

1. eigen middelen: De eigen middelen zijn onder te verdelen in middelen die worden ingezet t.b.v. de reguliere bedrijfsvoering (vervanging van ziekte, overbrugging vacature, korte tijdelijke klussen) en stadsdeelbijdrage projecten en uitbestedingen (bijv. co-financiering Europese projecten en GSB-projecten, implementatie nieuwe regelgeving)
2. externe middelen: projectgelden o.a. ISV, GSB en vergoedingen grondexploitatie.

Voor de dekking van de reguliere bedrijfsvoering is conform de notitie 2005 afgesproken dat de volgende middelen ingezet mogen worden:

- vacature ruimte (vrijval van salariskosten nog in te vullen vacatures)
- 1% van loonsom (soms aangevuld met een extra budget voor een specifiek doeleinden)
- compensatiebudget (circa €0,4 mln 2009 t.b.v. oplossen van personele knelpunten waaronder vervanging langdurige zieken)

Ontwikkeling kosten inhuur 2009

In bijgevoegde bijlage is een overzicht gegeven van de kosten voor inhuur 2009 en de dekkingbronnen. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de kosten t.o.v. 2007 en 2008.

De toename van de inzet van externe in 2009 heeft o.a. te maken met de extra inzet voor het vastgoeddossier, verbetering subsidie proces, implementatie nieuwe regelgeving, doelmatigheidsonderzoek MTB en aansluiting stedelijke voorzieningen (Antwoord en servicehuis personeel). Daarnaast heeft het stadsdeel een aantal functies die in 2009 moeilijk vervulbaar waren.

De prognose is dat op het totaal van de apparaatskosten er sprake is van een overschrijding van €0,7 mln in 2009 (jaarrekening). Dit is 1,4% van de apparaatskosten. De overschrijding was ten tijde van het opstellen van de najaarsbrief (augustus 2009) nog niet voorzien. De inhuur heeft o.a. betrekking op vervanging voor nog in te vullen vacatures en ziekte. De verwachting was dat deze inzet zou afnemen in het 4de kwartaal. Het feit dat dit nog niet was voorzien neemt niet weg dat hier extra op gestuurd had moeten worden om de overschrijding te voorkomen.

Bestuurlijke informatievoorziening inhuur derden

De ontwikkeling van de kosten voor inhuur derden en de overschrijding van de apparaatsbegroting is allereerst een verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur in samenspraak met de ambtelijke organisatie (stadsdeelsecretaris). Al hoewel er altijd sprake zal zijn bedrijfsvoeringrisico's (waaronder op het personele vlak), is het van belang dat hier tijdig op gestuurd wordt. De bestuurlijke momenten om verwachte afwijkingen in de apparaatbegroting te melden zijn bij voorjaarsnota en najaarsnota. De afwijkingen kunnen zich echter ook al voor en na die momenten voordoen. Om hier beter op te kunnen sturen is het van belang dat hier in de P&C cyclus gericht op gestuurd wordt (dashboordrapportage inhuur), waarbij het Dagelijks Bestuur periodiek wordt geïnformeerd over de mutaties. Tevens is een blijvend aandachtspunt het zo efficiënt mogelijk inzetten van vaste formatie. Daarbij dient ook de afweging gemaakt te worden of de ambities bijgesteld kunnen worden als de capaciteit niet toereikend is. Nu wordt nog te veel gedacht vanuit het principe van het realiseren van de ambities ook al is daar geen capaciteit voor. Onderstaand zijn de maatregelen beschreven die getroffen worden.

Maatregelen t.b.v. het terugbrengen van de inzet van externen

Gezien het geschetste beeld zijn wij van mening dat het noodzakelijk is om tot een betere beheersing van de kosten voor inhuur van externen te komen, zodat weer binnen de budgettaire kaders gewerkt wordt. Het is daarom noodzakelijk om een aantal aanvullende kaders af te spreken waarbinnen de integrale managers hun verantwoordelijkheid kunnen nemen. Hieronder geschetst welke maatregelen het stadsdeel voornemens is te implementeren. Sommige maatregelen hebben een korte termijn karakter, andere zullen meer tijd kosten om hun volledige doorwerking te hebben.

1. Er wordt een managementrapportage ontwikkeld waarbij het Dagelijks Bestuur periodiek wordt geïnformeerd over de mutaties in het kader van de inhuur derden en de stand van de bestedingen.
2. Aan de inhuur van externen wordt een maximum termijn van zes maanden gekoppeld. Deze termijn kan mits goed onderbouwd hoogstens één maal verlengd worden met ten hoogste zes maanden. Dit geldt voor nieuwe overeenkomsten. Lopende overeenkomsten die genoemde termijnen

overschrijden worden op de contractueel vroegst mogelijke datum beëindigd. Uitzondering hierop is de inhuur van personeel via uitzendbedrijven waar het flexibele arbeid betreft voor structurele taken waarvoor het ongewenst is om de gehele formatie in vaste aanstellingen onder te brengen zoals bij het MtB en Burgerzaken.

3. Om de kosten te beperken wordt zoveel mogelijk gewerkt binnen de raamcontracten die de gemeente Amsterdam heeft met externe bureaus. Te allen tijde wordt gewerkt met modelcontracten. Daarbij dient in de onderbouwing een motivering gegeven te worden over het niveau van de in te huren externe in relatie tot het niveau van de opdracht.
4. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met (detachering van) boventallige ambtenaren binnen het concern Amsterdam. Gezien de ontwikkelingen in het kader van de Verbetering van het Bestuurlijk Stelsel en de Heroverwegingsoperatie is te verwachten dat het aantal boventalligen zal toenemen.

Ook is het nodig naast extra kaders voor inhuur derden dat ook vanuit HR management aanvullend beleid wordt ontwikkeld gericht op het op termijn zelfstandiger maken van de stadsdeelorganisatie.

5. Om zoveel mogelijk met vaste formatie te kunnen werken wordt een voorstel uitgewerkt waarbij door het bundelen van tijdelijke budgetten toch een percentage vaste formatie kan worden aangesteld. Aandachtspunt hierbij is echter dat sommige middelen geoormerkte budgetten betreffen die niet vrij inzetbaar zijn.
6. Om de inhuur van externen t.b.v. beleidsadviesing en projectmanagement te beperken, wordt in het kader van de organisatieontwikkeling, de clustering van deze expertise in aparte organisatie-eenheden onderzocht. Tevens worden t.b.v. deze bloedgroepen binnen de organisatie specifieke opleidingstrajecten vormgegeven.

Effecten Rijksbezuiniging

Ook i.v.m. de voorgenomen rijksbezuinigingen is het van belang dat de kosten voor inhuur teruggebracht worden. Dit zal echter geen gemakkelijke opgave worden doordat als gevolg van de bezuiniging formatieplaatsen ingeleverd moeten worden. Vacatures kunnen dan niet meer structureel ingevuld worden. Ten behoeve van de afbouw van de formatie worden deze functies normaliter tijdelijk ingevuld door externen. De uitdaging zal zijn om de juiste prioriteiten te stellen en de vaste formatie nog beter in te zetten.

Het is de bedoeling dat met voorgestelde maatregelen de organisatie in 2010 binnen de budgettaire kaders blijft. Voor de volgende bestuursperiode worden nieuwe afspraken gemaakt m.b.t. het budgettaire spelregels mede in het licht van de forse ombuigingsoperatie die de gemeente en stadsdelen moeten uitvoeren. Voorgesteld wordt om minimaal een evenredige reductie op het budget voor inhuur derden te bewerkstelligen.

Bij de kadernota 2011 informeren wij u over de voortgang van de invoering van de maatregelen en het verloop van de kosten inhuur derden 2010.

Hoogachtend,
Het Dagelijks Bestuur

Ch. M. Rach
Secretaris

E. M. Sweet
Voorzitter

Bijlage

Kosten inhuur derden 2009

De totale kosten inhuur derden (t.b.v. reguliere bedrijfsvoering en projecten) bedraagt in 2009 € 10,5 mln. De kosten zijn als volgt onder te verdelen.

Categorie	€ mln	Dekking €	Toelichting dekking
Reguliere bedrijfsvoering Inhuur ter vervanging van ziekte of overbrugging vacature	4,7	4	Vacature ruimte, 1% loonsom en compensatiebudget
Projecten/uitbestedingen Inhuur t.b.v. een projecten en uitbestedingen	5,8	5,8	Externe middelen en eigen bijdrage projecten (begroot inhuur 3,3 en overschrijding overige materiële budgetten)
Totaal	€10,5 mln	€9,8 mln	

De inzet voor de reguliere bedrijfsactiviteiten is circa 12% van de loonsom. De totale overschrijding op het apparaat bedraagt circa € 0,7 mln in 2009 (prognose jaarrekening). Dit is 1,4% van de totale apparaatskosten.

Overzicht ontwikkeling kosten inhuur 2007-2009

	2007	2008	2009
Saldo apparaat	-105.000	-577.000	- 700.000 (prognose jaarrekening)
Saldo inhuur derden apparaat (incl. bedrijfsvoeringsprojecten)	6.014.000	6.897.000	8.250.000
Saldo inhuur direct programma	1.513.000	1.680.000	2.306.000
	7.527.000	8.577.000	10.556.000